

19 söndagen efter Trefaldighet

Stockholm den 26 nov 2003

Predikotext: Matt 9:1–8. Den lame.

I Guds, Faderns + Sonens och den helige Andes, namn. Amen.

Låt oss bedja med Olaus Petris ord: Barmhärtige Gud, handla inte med mig efter mina synder utan efter din oändliga barmhärtighet. Din käre Son har ju dött för mig lika säkert som för Petrus och Paulus och de andra apostlarna. Jag är ju, mig till tröst och salighet, döpt till hans död. Eftersom mina synder, som han bar, inte kunde fördöma honom, så är de också i sanning borta och förlåtna. O käre fader, överge mig inte. Jag, fattiga människa, överlämnar mig i dina händer. Jag är din. Ingen annan kan trösta eller hjälpa mig utom du. Du är den rätte hjälparen i nöden. Var mig nådig för Jesu Kristi, min ende Frälsares, pina och död. Amen.

Vers 1. Jesus steg i en båt och for över och kom till sin egen stad.

Jesu egen stad var Kapernaum. Matteus skriver om detta:

Jesus lämnade Nasaret och begav sig till Kapernaum, som ligger vid sjön, på Sabulons och Neftalims område, och bosatte sig där, för att det skulle fullbordas, som var sagt genom profeten Esaias, när han sade: »Sabulons land och Neftalims land, trakten åt havet till, landet på andra sidan Jordan, hedningarnas Galiléen – det folk som där satt i mörker fick se ett stort ljus; ja, de som sutto i dödens ängd och skugga, för dem gick upp ett ljus.» (Matt. 4:13–16)

Här ser vi hur allt vad Jesus gjorde och lärde var förutsagt i de heliga Skrifterna, i Gamla Testamentet. Jesus kom till jorden som en vanlig människa och bosatte sig i Kapernaum vid den stora sjön Genesaret. Detta var en del av Sebulons och Naftalis område, två av Jakobs söner. Om just dessa områden hade profeten Jesaja profeterat 700 år tidigare: Folket som sitter där i mörkret ska få se ett stort ljus. Istället för dödsskuggan ska de få uppleva frälsningens ljus. Det är samma kapitel hos Jesaja, som vi brukar läsa under julen, där det står:

Ty ett barn varder oss fött, en son bliver oss given, och på hans skuldror skall herradömet vila; och hans namn skall vara: Underbar i råd, Våldig Gud, Evig fader, Fridsfurste. (Jes. 9:6)

Genom Jesus Kristus, sann Gud och sann människa, har frälsningen kommit till oss människor, till hela jorden. Synden är övervunnen, döden är besegrad och himmelen står öppen för var och en som tror på Honom.

Vers 2. Då förde de till honom en lam man, som låg på en säng. När Jesus såg deras tro sade han till den lame: »Var vid gott mod, min son; dina synder förlätas dig.»

Mannen var drabbad av en hemsk sjukdom, han var lam. Han kunde inte röra sig alls. All kroppslig sjukdom är en följd av syndafallet. Gud har skapat all människor till liv och salighet, till glädje och gemenskap med Herren. Men genom syndafallet då Adam och Eva bröt mot Guds bud har synden, sjukdomen och döden kommit in i världen. Men det värsta är inte den kroppsliga sjukdomen, utan vårt andliga tillstånd. En människa som är frisk till kroppen är ändå i sitt inre sjuk genom synden. Så har hela världen kommit i syndens, dödens och djävulens våld. Bibeln säger:

Se, i synd är jag född, och i synd har min moder avlat mig. Du har ju behag till sanning i hjärtegrunden; så lär mig då vishet i mitt innersta. Skära mig med isop, så att jag varder ren; två mig, så att jag bliver vitare än snö. (Ps. 51:8–9)

I vår text är det några personer som kommer till Jesus bärande på den lame. Evangelisten Markus säger, att det är fyra män (Mark. 2:3), och Lukas berättar att de går upp på taket och släpper ner honom genom tegelbeläggningen (Luk. 5:19). De tror och förtröstar på att Jesus kan hjälpa, ty det står att "Jesus såg deras tro".

Vi förstår också, att den lame är verkligt bekymrad, inte bara för sin sjukdom, utan för sitt andliga tillstånd, eftersom Jesus säger: »Var vid gott mod, min

son; dina synder förlätas dig.» Här ser vi, hur Jesus kallar människor till bot och bättring. Den lame har genom Guds lag kommit i det tillstånd, då han är bekymrad över sina synder. De troende vännerna har säkert ropat till Gud i bön för den lame många gånger, och nu bär de fram honom till Jesus. Ingenting kan hindra dem. När folkhopen är i vägen, går de upp på taket och hissar ner den lame rakt framför Jesus.

Så får också vi göra. I våra böner får vi frambara all vår nöd till Jesus. När vi ser en massa hinder, ska vi ändå förtrösta på att Jesus är den ende, som verkligen kan hjälpa. Människor står i vägen, men genom bönen får vi lägga fram allting direkt framför Jesus. Tron låter sig inte hindras av någonting, medan otron vill få oss att lita på oss själva och andra människor, pengar osv. Men Gud är den ende som verkligen kan hjälpa. Och detta gäller först och främst vårt andliga väl och ve. Mänskliga filosofier och religioner är ingenting att bygga på. I dödens stund och inför yttersta domen, kommer de alla att sopas bort som tomma papperskulisser, och vi kommer att stå där ensamma och nakna inför Herren. Ve oss, om vi då inte har satt vår förtröstan till Jesus Kristus och hans frälsning genom Ordet och Sakramenten.

Den som av Guds stränga lag blivit överbevisad om att han eller hon är en syndare får så liksom den lame höra ordet från Jesus själv: "Var vid gott mod, ... dina synder förlätas dig". Jesus förlåter synden genom sitt ord, i ett enda ögonblick. Han säger att dina synder är förlåtna, att dom blir förlåtna i samma stund som ordet uttalas: Dina synder förlätas dig! Det är vad som sker varje gång vi hör evangelium: Jesus Kristus, Guds Sons blod, renar oss från all synd (1 Joh. 1:7). Det är vad som sker i avlösningen, när prästen på Kristi befallning uttalar förlåtelsens ord. "Om ni förlåter någon hans synder, så är de honom förlåtna" (Joh. 20:23). Därför säger också vår Augsburgska Bekännelse om bikten, att "den enskilda avlösningen bör bibehållas i kyrkorna" (CA 11) och "Folket läres att sätta det högsta värde på avlösningen, emedan den är Guds eget ord och avkunnas på Guds befallning. Nyckelmakten hålles högt i ära, och man erinrar om vilken tröst den bringar förskräckta samveten och att Gud fordrar tro, så att vi tro på denna avlösning som en från himmelen ljudande röst, och att denna tro på Kristus verkligen erhåller och undfår syndernas förlåtelse" (CA 25).

Men vårt förnuft har så svårt att tro på evangelium,

att tro att Gud genom ett vanligt, enkelt ord kan verka så stora ting. Många tänker, att Gud på ett övernaturligt, andligt sätt kan uppenbara sig i syner och drömmar, och att om vi ska bli omvända, så måste det ske genom att Anden direkt kommer till oss utan några yttre medel.

Men Bibeln avvisar detta. Luther kallar allt sådant svärmeri och oandlighet. Bibeln lär, att syndaförlåtelsen alltid kommer till oss genom det yttre ordet och sakramenten. Jesus säger till den lame: Dina synder förlätas dig, och då sker det han säger. Inte så att vi tar emot förlåtelsen utan tro, men så att Gud räcker fram förlåtelsen till oss i ordet och uppmanar oss att ta emot den. Tror du det, så har du det. Tror du det inte, så går du miste om gåvan och blir kvar under lagen, synden och döden. Därför frågar prästen i bikten: Tror du att min förlåtelse är Guds förlåtelse? Tron litar på Guds ord och löfte, litar på att förlåtelsen är ovillkorlig, att den sker endast för Kristi skull och för vad han har gjort för oss när han dog och uppstod för oss.

När världen och otron möter evangelium i det enkla ordet, blir man upprörd. Så enkelt får det inte gå till! Människan måste prestera något för att komma in i himmelen! Därför säger de skriftlärde för sig själva: Denne hädar.

Vers 3. Då sade några av de skriftlärde vid sig själva »Denne hädar.»

Att Jesus, en vanlig människa av kött och blod skulle kunna uttala Guds förlåtelse var för dem en hädelse. De kunde inte tro, att Jesus var Messias, Guds Son, Gud själv. De var fulla av otro och lyssnade inte på Skrifterna, trots att de läste och använde dem dagligen. De hade gjort sig en falsk bild av frälsningen, och menade att det ytterst berodde på människan själv och hennes goda vilja, om man blev frälst eller inte. Utan egen ansträngning kunde det inte gå. Vad skulle då skilja en farisé från en äktenskapsbryterska eller publikan? Gud måste ändå utvälja dem, som levde bättre än de övriga. Så förnekade de i sitt hjärtas djup Guds nåd, som sker för intet.

Vers 4. Men Jesus förstod deras tankar och sade: »Varför tänken I i edra hjärtan vad ont är?»

Otron är sådan, att det goda som Gud gör, beteck-

nas av otron som hädelse och synd. Detta upplever vi ständigt, då världen och otron inte kan tåla vad Guds Ord lär i alla stycken. Visst kan många människor gå med på en del av vad Bibeln lär, så länge det passar ihop med deras egna tankar och åsikter. Men när Bibelns lära strider mot vad vi tycker och tänker, har vi väldigt svårt för att ge Gud rätt och underordna våra tankar under Guds. När människan upplever Guds undervisning som "ett hårt tal" går man istället bort.

Ty den tid kommer, då de icke längre skola fördraga den sunnda läran, utan efter sina egna begärelser skola samla åt sig lärare hoptals, alltefter som det kliar dem i öronen, en tid då de skola vända sina öron från sanningen, och i stället vända sig till fabler. (2 Tim. 4:2-4)

Men Jesus visar, att han verkligen har makt att förlåta synder, och han bekräftar detta genom att göra ett gudomligt under. Han säger:

Vers 5. Vilket är lättare, att säga: 'Dina synder förlåtas dig' eller att säga: 'Stå upp och gå'?

Vi människor föraktar det enkla gudsordet, och tycker att det är väl ingen konst att uttala några ord. Men Jesus vänder på det hela. Att åstadkomma syndernas förlåtelse är det största av allt. Endast Gud kan göra detta, och han har gjort det genom Kristi ställföreträdande verk. Detta, det allra största är ingenting som människan värderar högt. Man talar föraktfullt om teoretiska spekulationer som ingen kan veta något om. Även framstående teologer förnekar denna Bibelns huvudlära, att vi blir rättfärdiggjorda av nåd allena för Kristi skull, ja idag har detta blivit en regel inom de flesta kyrkor och samfund. Liksom fariséerna avfärdar man alla tankar på att Jesus verkligen är Gud och att han som sann Gud och sann människa har försonat hela världens synd, så att allting är fullbordat.

Allt detta lägger Kristus i ordet: "Dina synder förlåtas dig". Men det är ingenting värt för människor, som inte är bekymrade för sin synd och fruktar för Guds vrede.

Vers 6 Men för att I skolen veta att Människosonen har makt här på jorden att förlåta synder, så stå upp» – sade han nu till den

lame – »och tag din säng och gå hem.»

Nu ljuder Jesu ord igen, och denna gång handlar det om den sjuke. Som ett bevis på att ordet om syndernas förlåtelse är sant, säger Jesus att den lame ska resa sig, ta sin säng och gå hem.

Vers 7. Då stod han upp och gick hem.

Det Gud säger, sker alltid. Ibland sker det osynligt, som när det gäller syndernas förlåtelse, men ibland synligt i form av ett direkt, synligt gudomligt under. Så skedde det gång på gång i Israels historia. Gud lät folket, ett par miljoner människor, tåga genom Röda havet på torra land, Han lät solen stå stilla för Josua nästan en hel dag, Han gjorde så att Jerikos murar föll och så att Naaman på ett ögonblick blev botad från sin spetälska. Ja, den som läser sin Bibel flitigt måste ständigt prisa Gud för hans många under. Men han eller hon vet också, att det största av alla under är Jesus Kristus själv, och Guds underbara verk genom den helige Ande i ordet och sakramenten här och nu. Det vi nu tror, kommer vi också att en dag få se uppenbarhet. Kristus kommer snart tillbaka med alla sina änglar, och då kommer han synligt för var och en, när vi alla med uppståndna kroppar församlas till den yttersta domen. Då kommer allt det att ske, som vi här har trott på genom ordet, och så skall vi för alltid få vara hos Herren Kristus i himmelen. Men för världen som lever i otro kommer det att bli en förskräcklig dom.

Vers 8. När folket såg detta, blevo de häpnade och prisade Gud, som hade givit sådan makt åt människor.

När vi lyssnar på Jesus och kommer till honom får vi också uppleva hans under. Syndernas förlåtelse är en makt, som förvandlar människor till kropp och själ. Vi blir inte alla friska genom ett under, såsom det här skedde med den lame. Men Gud hör alla sina barns böner, och det sker många, många bönhörelser i det tysta, också i vår tid. Men det var Guds vilja, att Jesu och apostlarnas undervisning skulle bekräftas med en rad märkliga under för att visa oss, att Jesus verkligen var och är Guds Son, Gud själv.

Så har han också givit denna makt åt sin kyrka. "Den som hör er, han hör mig", säger Jesus. Ordet är givet till kyrkan, till alla kristna, och Gud vill att det genom hans kallade tjänare skall predikas och för-

kunnas i församlingen. Han vill att dopet skall frälsa människor och föda dem på nytt, och att de sedan ska bruka ordet, nattvarden och bikten som underbara nådemedel till evig salighet. Då får vi i sanning prisa Gud, som har givit sådan makt åt människor. Amen.